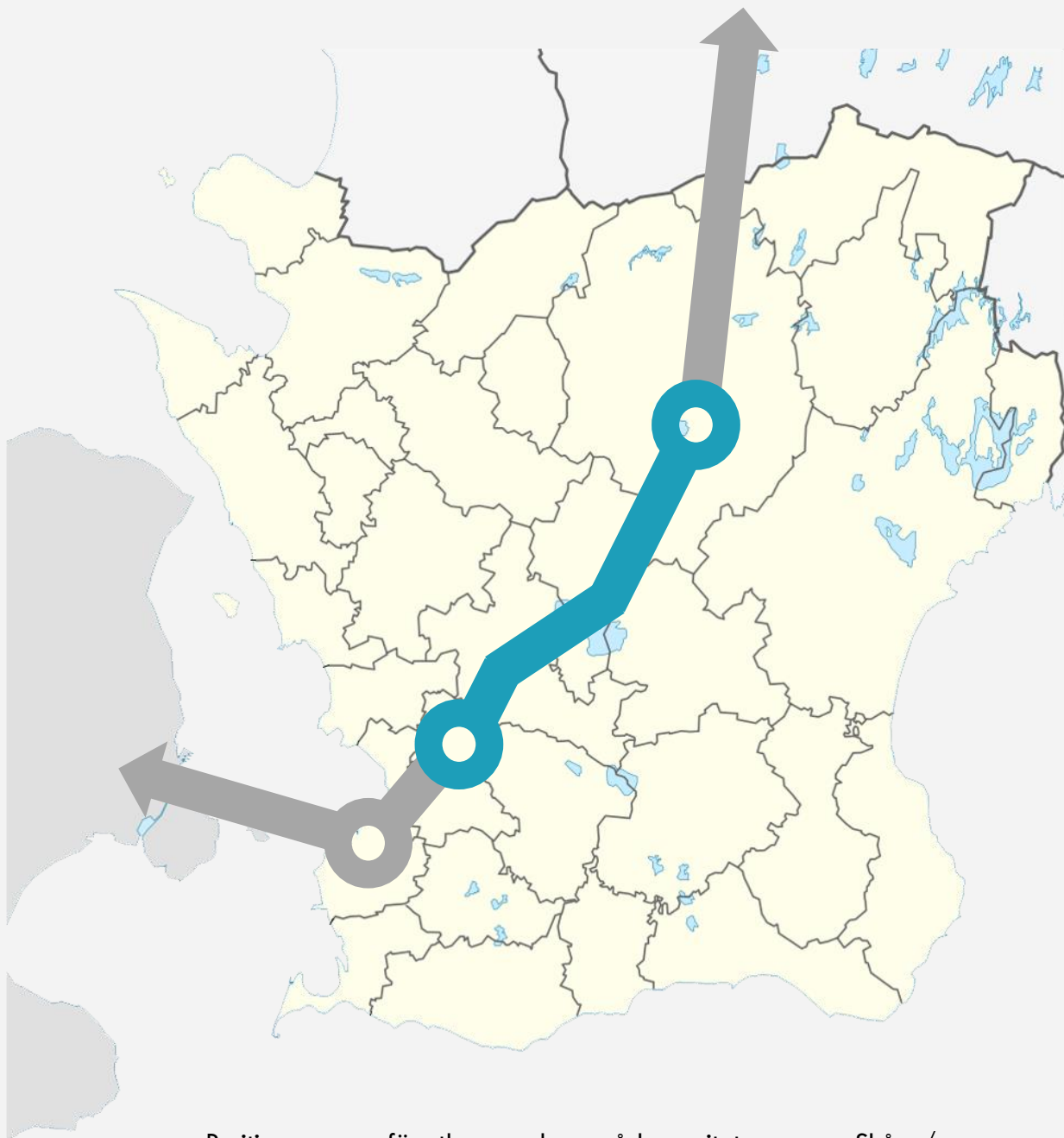

POSITIONSPAPPER

FÖR UTBYGGNAD AV SPÅRKAPACITETEN GENOM
SKÅNE/LUND-HÄSSLEHOLM

Positionspapper för utbyggnad av spårkapaciteten genom Skåne/
Lund-Hässleholm har signerats av regionala utvecklingsnämndens
presidium, samt av kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande
i Eslöv, Helsingborg, Höör, Hässleholm, Kristianstad, Lund och Malmö,
den 12 januari 2023.

Dnr. 2023-RU000012

POSITIONSPAPPER FÖR UTBYGGNAD AV SPÅRKAPACITETEN GENOM SKÅNE/LUND-HÄSSLEHOLM

Sammanfattning

Efter att regeringen gett Trafikverket i uppdrag att avbryta projektet Hässleholm-Lund och att utreda kapacitetshöjande åtgärder i Skåne anser Region Skåne och berörda skånska kommuner att regeringen snarast bör

- Ge Trafikverket i uppdrag att säkerställa kapacitetsåtgärder i järnvägs-korridoren Hässleholm-Lund som medger ökad trafikering och robusthet genom ytterligare ett dubbelspår på sträckan.
- Ge Trafikverket i uppdrag att fortsätta utreda det av Region Skåne och berörda skånska kommuner alternativa korridor (Genomlysningen) inom den redan påbörjade Lokaliseringsutredningen Hässleholm-Lund.
- Besluta att genomföra kapacitetshöjande åtgärder i Skåne, finansierade genom Öresundsbrokonsortiets överskott, i enlighet med Trafikverkets förslag till nationell plan 2022-2033.

Bakgrund

Regeringen har den 23 december 2022 beslutat att Trafikverket ska avsluta projektet Hässleholm-Lund (I2022/02416) och gett Trafikverket i uppdrag att utreda kapacitetshöjande åtgärder i Skåne (I2022/02419). Åtgärderna ska framför allt vara inriktade mot att förbättra förutsättningarna för arbetspendling samt underlätta för utökade godstransporter i järnvägs-systemet. Effekter av att Fehmarn bält-förbindelsen mellan Danmark och Tyskland öppnar kring år 2029 ska beaktas.

Region Skånes och berörda skånska kommuners position

En genomtänkt infrastruktur är en grundförutsättning för samhällets förbättring. Tillgänglighet till arbete, bostad, utbildning, kultur och service genom snabba och smidiga kommunikationer är viktiga i människors vardag.

Järnvägssystemets funktion och utveckling, både för personer och gods, är avgörande för att knyta samman såväl Sverige som Europa och bidrar till samhällsutveckling samt att stärka näringslivets konkurrenskraft.

Södra stambanan är en av Sveriges viktigaste järnvägsförbindelser för såväl persontransporter som gods där åtgärder krävs i Skåne, främst mellan Lund och Hässleholm, för att upprätthålla funktionalitet och stärka både den regionala och nationella trafiken.

POSITIONSPAPPER FÖR UTBYGGNAD AV SPÅRKAPACITETEN GENOM SKÅNE/LUND-HÄSSLEHOLM

Södra stambanan är således både ett viktigt godsstråk och ett mycket väl använt arbetspendlingsstråk mellan Malmö och Älmhult. Trots att sträckan är dubbelspårig är kapacitetsutnyttjandet redan idag 97%. Redan för 10 år sedan klarades behovet av fyra spår på sträckan Lund-Hässleholm för att hantera kapacitetsbristerna.

Kapaciteten på Södra stambanan upp till Hässleholm och mot Alvesta måste således skyndsamt öka för att klara en ökande efterfrågan på järnvägs-transporter och för att Sverige ska leva upp till EU:s krav på funktionalitet i TEN-T Skandinavien-Medelhavskorridoren i passagen genom Öresundsregionen.

Givet regeringens direktiv om förbättrade förutsättningar och underlätta för utökade godstransporter i järnvägssystemet, samtidigt som Fehmarn bältförbindelsens effekter beaktas, ser vi att den enda möjligheten är att Södra stambanan byggs ut med ytterligare en dubbelspårig järnväg mellan Lund och Hässleholm utformad för att kunna trafikeras med moderna nationella och regionala tåg.

Våren 2022 genomförde Region Skåne tillsammans med berörda kommuner en genomlysning av Trafikverkets korridoralternativ mellan Lund och Hässleholm och tog fram en alternativ sträckning för korridoren. Trafikverket har, inom ramarna för det tidigare uppdraget om byggande av nya stambanor, börjat utreda den korridor som genomlysningen föreslagit.

För att ingen tid ska gå till spillo, särskilt med tanke på att Fehmarn bältförbindelsen öppnar redan 2029, bör regeringen uppdra till Trafikverket att fortsätta utreda detta alternativ inom den redan påbörjade Lokaliseringsutredningen Hässleholm-Lund.

Sveriges enda fasta koppling till kontinenten är Öresundsbron och för att möta en ökad efterfrågan på tågtrafik till följd av Fehmarn Bält förbindelsen, måste de åtgärder som behövs för att undanröja flaskhalsar i landanslutningarna kring Öresundsbron på svenska sidan genomföras skyndsamt. På den danska sidan planeras redan omfattande åtgärder för att möta behovet.

Trafikverket och Öresundsbrokonsortiet har i samarbete med Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB gemensamt identifierat vilka åtgärder i järnvägsnätet vid landanslutningen på den svenska sidan som skulle behövas för att motsvara kapaciteten hos den fasta förbindelsen över Öresund och föreslagit adekvata åtgärder i Trafikverkets förslag till nationell plan 2022-2033. Beslut om att genomföra de kapacitetsökande åtgärderna enligt Trafikverkets förslag bör tas snarast.

Med denna inriktning för utbyggnaden av spårkapaciteten inom Skåne och till Europa ges de bästa förutsättningarna för Skånes och för hela Sveriges utveckling.

POSITIONSPAPPER FÖR UTBYGGNAD AV SPÅRKAPACITETEN GENOM SKÅNE/LUND-HÄSSLEHOLM

Skåne, den 12 januari 2023

Anna Jähnke (M), ordförande regionala utvecklingsnämnden

Niclas Nilsson (SD), vice ordförande regionala utvecklingsnämnden

Anna Ingers (S), andra vice ordförande regionala utvecklingsnämnden

Katrin Stjernfeldt Jammeh (S), kommunstyrelsens ordförande Malmö

Helena Nanne (M), kommunstyrelsens andre vice ordförande Malmö

Anders Almgren (S), kommunstyrelsens ordförande Lund

Mia Honeth (L), kommunstyrelsens andre vice ordförande Lund

Johan Andersson (S), kommunstyrelsens ordförande Eslöv

Fredrik Ottesen (SD), kommunstyrelsens andre vice ordförande Eslöv

Johan Svahnberg (M), kommunstyrelsens ordförande Höör

Kent Staaf (S), kommunstyrelsens andre vice ordförande Höör

Hanna Nilsson (SD), kommunstyrelsens ordförande Hässleholm

Lena Wallentheim (S), kommunstyrelsens andre vice ordförande Hässleholm

Christian Orsing (M), kommunstyrelsens ordförande Helsingborg

Jan Björklund (S), kommunstyrelsens andre vice ordförande Helsingborg

Camilla Palm (M), kommunstyrelsens ordförande Kristianstad

Ulrika Tollgren (S), kommunstyrelsens andre vice ordförande Kristianstad